

IDŐUTAZÁS

TIZENNÉGYEZER NÉGYZETMÉTEREN

A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM FELÚJÍTÁSA ÉS AZ ÚJRANYITOTT ROMÁN CSARNOK

SZÖVEG |
Ware-Nagy Orsolya

FOTÓ |
Áment Gellért

A Szépművészeti Múzeum több mint százéves fennállása során számos katalógus, képeskönyv és tanulmány foglalkozott az intézménnyel és a benne őrzött gyűjteményekkel. A közelmúltban befejezett felújítási szakasz mégis megkívánja az épület átalakításainak, felújításainak vázlatos áttekintését, és a bővítés, helyreállítás körüli viták felidézését is. A legtöbb cikk, híradás a Román Csarnok átadására koncentrált, pedig a teljes munka megérdemli a publicitást – ezt kívánjuk most pótolni.

ÉPÍTÉSZ |
Mányi István
(Mányi Stúdió Kft.)

ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSAK |
Németh Krisztina,
Szontágh Zsófia,
Mányi Dániel,
Kardos Gábor

BELSŐÉPÍTÉSZET | Gergely László, Zobor László (Studio G Bt.) STATIKA | Szabó Lajos, Molnár István, Schnieder László (Du-Plan Kft.) GÉPÉSZET | Szigyártó Gábor, Pítko Attila (Smg-Sisu Kft.) ELEKTROMOSSÁG | Kapitor György, Aranyos Zsolt (Smg-Sisu Kft.) IT TECHNOLÓGIA | Csányi István (Kvinterv Kft.) KONYHATECHNOLÓGIA | Kuruczné Szabolcs Gizella (Design Studio Kft.) FELVONÓTERV | Szabó Tamás (IX Kft.) TŰZVÉDELEM | Venczel Sándor (Tűz-Ért-Ő Bt.) KERTÉSZET | Balogh Péter, Major József (Közlekedés Kft.) ÚTTERV | Rhorer Ádám (S73 Kft.) ÉPÜLETSZERKEZET RÉSZLETTERVEK | Barta Ferenc (Barta Építésziroda Kft.) FALNEDVESSÉG ELLENI SZIGETELÉS | Vaszari Miklós (Méhes Renosz Zrt.) TUDOMÁNYOS DOKUMENTÁCIÓ, ÉRTÉKLELTÁR | Bor Ferenc, Rozmann Viktor DÍSZVILÁGÍTÁS | Deme László (Lisys-Project Kft.) LEBONYOLÍTÁS | Kőszegi Antal főmérnök (Szépművészeti Múzeum), Szabados Gyula fő műszaki ellenőr (Sz-építők Kft.) KIVITELEZÉS | Ámon Kornél fő-építésvezető és kollégái (Magyar Építő Zrt.), Papaty Balázs fő-építésvezető és kollégái RESTAURÁTOROK | Seres András vezető restaurátor és kollégái (Román Csarnok, Michelangelo terem és Schickedanz terem restaurálása), Kürtösi Brigitta Mária restaurátor és kollégái, Káldi Richárd vezető restaurátor és kollégái (a freibergeri Aranykapu gipszmásolatának restaurálása) (Mentartis Kft.) KIÁLLÍTÁSTERVEZÉS | Vasáros Zsolt (Narmer Építészeti Stúdió) INSTALLÁCIÓ | Kovács Petra, Hauszkecht Katalin, Véner Ágnes, Eiszrich Ágnes, Vasáros-Lévai Melinda, Szigetfü István, Vasáros Ákos, Vasáros Zsolt DLA (Narmer Építészeti Stúdió) GRAFIKAI TERVEK | Czípor Adrienn, Póth Rebeka, Zsarnóczky Renáta, Garaczi Glória

— „Az 1894. évi VIII. t.-c., mely a honalapítás ezredik évfordulója alkalmából alkotandó művekről szól, 2. § ának d) pontjában 1.200.000 frt költséggel Szépművészeti Múzeum létesítését határozta el” – így kezdődik az új múzeum ismertetése, amely az Építő Ipar című lapban jelent meg.^[1] Az elhatározást tervpályázat követte 1898-ban, az építkezés pedig 1900. augusztus 1-jén kezdődött meg, így nem a millenniumi ünnepekre, hanem tíz évvel azután, 1906-ra készült el a tömeg- és homlokzatképzés tekintetében inkább a múltba kapaszkodó, múzeumként azonban igen

modernnek tekinthető épület – korabeli vélekedés szerint Európa legkorszerűbb képtára. Az építési telek korábban a Városligethez tartozott, a Millennium alkalmából itt állították fel a Feszty-körképet bemutató Rotunda épületét – a múzeum és a Városliget azóta is egyazon helyrajzi szám alatt található.

— A tervezésre kiírt pályázat első díját Pecz Samu műve nyerte el, továbbtervezésre viszont a második helyezett Schickedanz Albertet és Herzog Fülöp Ferencet kérte fel Wlassich Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, mivel

03

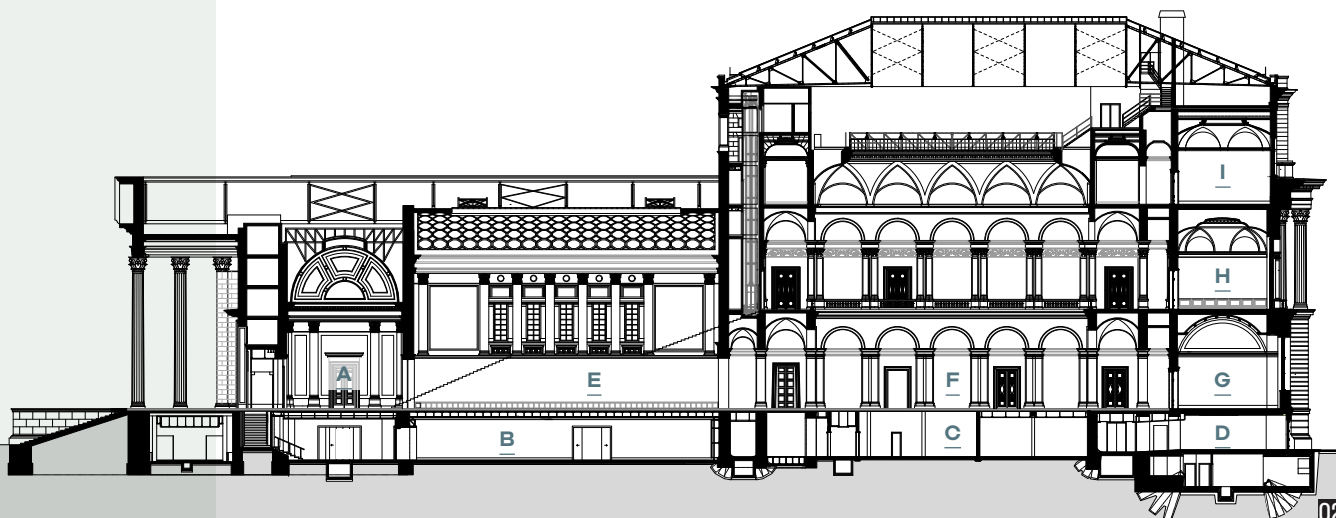
—A Román Csarnok reprezentatív terének eredetileg tervezett festészeti koncepciója, megjelenése a századforduló díszítőfestői bravúrja.

— Budapest egyik legismertebb, leglátogatottabb épületének közepén rejtőzött több mint 70 éven át. A háborús sérülések következtében évekig ki volt téve az időjárásnak, beesett az eső, a hó. Ez alatt az idő alatt a falak román stílust megidéző festései olyan gyors avuláson mentek keresztül, hogy szinte valóban román korúvá öregedtek. Miután az épületet kijavították, az eróziós hatások megszűntek, a csarnokot elzárták a közönségforgalom elől. Szinte lezárt befőttesüveggént, külső hatásoktól mentesen rejtőzött a látogatók elől sok évtizeden át. Amikor a restaurálási munkák előtt felmértük a falfestéseken elvégzendő restaurátori feladatokat, feltehetően

közel azt az állapotot találtuk, mint amilyenbe a bombázások utáni időkben került. A falfestmények szempontjából az utolsó pillanatban javíthatták ki annak idején a tetőszerkezetet. A mostani felújítás, restaurálás megkezdésekor a vakolatok a falazat előtt lógtak, a rajtuk lévő festékszemcsék kötőanyag nélkül éppen hogy tapadtak még a porló vakolathoz. Több mint negyven festőrestaurátor művész összehangolt munkája mentette meg a Román Csarnok korabeli pótolhatatlan festéseit.

—A falképegyüttes restaurálásával megvalósult munka méltó kísérlete és példája az ilyen léptékű murális dekoratív művészet, a közelmúltban virágzó, de mára kiveszett festett épületbelső-díszítés létjogosultságának, az anyagában történő megőrizhetőségének és helyreállíthatóságának.

Seres András
vezető restaurátor
(Román Csarnok,
Michelangelo terem,
Schickedanz terem)

02

03

04

- 02 A-A metszet az épület főtéglén keresztül
 03 A Szépművészeti Múzeum 1936-ban | Forrás: Fortepan;
 képszám: 24131, adományozó: Somlai Tibor
 04 Korabeli terven a Schickedanz terem

- A | Előcsarnok
 B | Antik kiállítás
 C | Raktárak
 D | Gépészet, utólagos alapmegegerősítéssel
 E | Márvány csarnok
 F | Reneszánsz csarnok
 G | Michelangelo terem
 H | Schickedanz terem
 I | Képtár

az alaprajzot és a térbeli elrendezést az ő tervükön ítélte kedvezőbbnek. Az épület koncepciója, hogy minden művészettörténeti korszakhoz rendeltek egy kiállítóteret, amelynek enteriőre az adott kor stílusjegyeit viseli magán. Így a látogató az előtérből balra vagy jobbra indulva az antik szobrok kiállítóterein keresztül egy-egy antik (ión, illetve dór) templomot idéző térbe érkezik, amelyekhez egy-egy – szintén ión és dór – oszlopos terem csatlakozik, az előtérből egyenesen továbbhaladva pedig az előcsarnokból a Reneszánsz udvarba juthat tovább. Ebből nyílik bal kéz felől a Román udvar, jobb kéz felől a Barokk udvar, szemközt pedig az előbbieknél jóval kisebb Michelangelo terem.

— A Román udvarban, amelynek gazdag kifestését – a többi teremmel ellentétben – Schickedanz és Herzog tervezték, híres szobrok gipszmásolatait mutatták be, a térbe a freiburgi Aranykapu másolatán keresztül lehetett belépni, a főhajó központi eleme Donatello alkotásának, Gattamelata lovas szobrának másolata volt. Az épületet bombatalálat érte, a Román Csarnok tetőzete több helyen beszakadt. „Van egy híres fénykép, amikor havat lapátolunk a múzeumban. A hólapátolás azokban a hetekben teljesen szokványos feladatunk volt” – emlékezett vissza **Garas Klára** művészettörténész,^[2] későbbi főigazgató.

— A háborút követően a múzeum hamarosan ismét látogathatóvá vált, azonban a közel 900 m² alapterületű Román Csarnokot lezárták. A tetőt ért sérüléseket kijavították, de a csarnok belső terét nem állították helyre. Sajnos és szerencsére, mert a háború utáni modern építészet szellemében könnyen előfordulhatott volna, hogy a román bazilikát modellező belső tér helyett neutrális múzeumi teret hoznak létre. A ragyogóan kifestett csarnokot több mint hetven éven át múzeumi raktárként használták, a látogatók elől elzárta.

— A gyűjtemény először az 1950-es években nőtte ki a kiállítási és raktározási területet, így a magyar vonatkozású műveket átköltöztették az 1957-ben megnyitott Magyar Nemzeti Galériába. Az 1960-as években a Dór csarnokban, majd később a Michelangelo teremben egy köztes födém behúzásával alakítottak ki raktárakat, irodákat, számos helyen vasbeton födémeket, álmennyezeteket építettek, és lefestették a díszítőfestéseket.

— Az 1980-as évekre megnőtt az igény az időszakos kiállításokra az addig szinte egyeduralgkodó állandó kiállítások mellett. →

02
05

01

1985-ben Mányi István, a Közti építész a Fővármház rekonstrukciójának eredményeként kapta meg feladatul a múzeum felújításának, korszerűsítésének megtervezését. Ekkor kezdték a mélyföldszinti termek kialakítását: akkoriban még bányászati módszerrel, nagyjából kézzel készítették a térszín alatti bővítést^[3]. Az 1990-es évek végére készült el a Barokk csarnok felújítása, amelynek teljes alapincézésével hoztak létre további raktárterületet, a 2000-es évek elején pedig több, állandó kiállítást befogadó tér nyílt meg az első és második emeleten.^[4]

— Ebben az időszakban az épület turisztikai fejlesztése állt a középpontban. Karácsony Tamás 2007-től foglalkozott a főbejárat kiváltásával és a nagyjából térszín alatti új épületrész tervezésével az időszak kiállítások és a kiegészítő funkciók (érkezés, ruhatár, étterem) fogadására. A 2008-ban már érvényes, részleges építési engedéllyel bíró tervet 2010-ben több civil támadás érte, úgy vélték, a főbejárat lezárása és az épület előtti „gödör” tönkretenné a Hősök tere körüli épületek összképét. Hasonlóképpen nem nyerte el a köz tetszését a felszínre, az épület déli sarkához tervezett kortárs megjelenésű épülettömeg.

legnagyobb érdeklődéssel kísért fejezete pedig egyértelműen a titokzatos Román Csarnok restaurálása lett. Itt érdemes megjegyezni, hogy a tervező még 1986-ban utasítást kapott a nagyszabású csarnoktér földemekkel való megosztására – ennek elhárítása több évvel késleltette az épület megújítását. Emellett a költségfedezet hiánya is közrejátszott abban, hogy a rekonstrukció és bővítés több mint három évtizedig elhúzódott.

— A felújítás 2015 februárjában kezdődött meg. A Román Csarnok falfestése annyira épen maradt, hogy tökéletesen restaurálhatóak voltak a többnyire a magyar középkori ikonográfiából ismert alakokat ábrázoló freskók. A felújítás azonban messze nem állt meg ezek restaurálásánál: rengeteg új, térszín alatti területet alakítottak ki, közönségforgalmi tereket, műtárgyraktárakat, múzeumi boltot, kreatív foglalkoztatókat, éttermet és kiszolgálótérket hoztak létre kortárs szellemben – követve Schickedanz eredeti koncepcióját, amely szerint az épület termei az építészettörténet korszakait mutatják be. Felújították a Michelangelo termet és a felette, az első emeleten lévő Schickedanz termet is. Számos utólagos

06

04

Dr. Baán László,
a Szépművészeti
Múzeum főigazgatója

— A közönség elől több mint 70 évig elzárt Román Csarnok felújítása az elmúlt évtizedek egyik legfontosabb, s minden bizonnyal leglátványosabb múzeumi rekonstrukciója volt. Az egykor oly pompás tér megújítása a II. világháború óta váratott magára, kellő akarat híján generációk nőttek fel úgy, hogy nem láthatták az ország első állandó képzőművészeti múzeumának legimpozánsabb termét. A Román Csarnok felújítása most egy európai léptékű múzeumi fejlesztés részeként valósulhatott meg, amely a Szépművészeti Múzeum történetének

legátfogóbb rekonstrukciós szakaszaként az épület közel felének átfogó modernizációját, új közönségforgalmi terek kialakítását, a kiállítóterek felújítását is tartalmazta. Még messzebből nézve pedig a Román Csarnok oly sokáig és sokak által várt birtokba vétele egy – nagyon jelentős – mozaikkockája a Szabolcs utcai Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ felépítését és a Városligetben megvalósítani tervezett Új Nemzeti Galéria létrehozását is magába foglaló nagy múzeumi jövőképnek.

A tiltakozások nyomán, de legfőképp azért, mert új koncepció – a Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria összeolvasztása, és utóbbinak új épületbe költöztetése – mellett döntöttek, a beruházást 2011 tavaszán végképp levetették a napirendről.

— Talán nem véletlen, hogy a Szépművészeti Múzeum látszó és markáns tömeggel való bővítésére a kortárs magyar építészet színe-javának* sem sikerült a szakma és a laikus közönség számára egyaránt megnyugtató megoldást találni. Innen kezdve az épület belső tereinek megújítása, illetve az épület kontúrján belül tartott, alapfalak közötti bővítés elkészítése lett a kijelölt irány, Mányi István és irodája tervezésében. A legújabb, 2015 és 2018 között végrehajtott felújítás

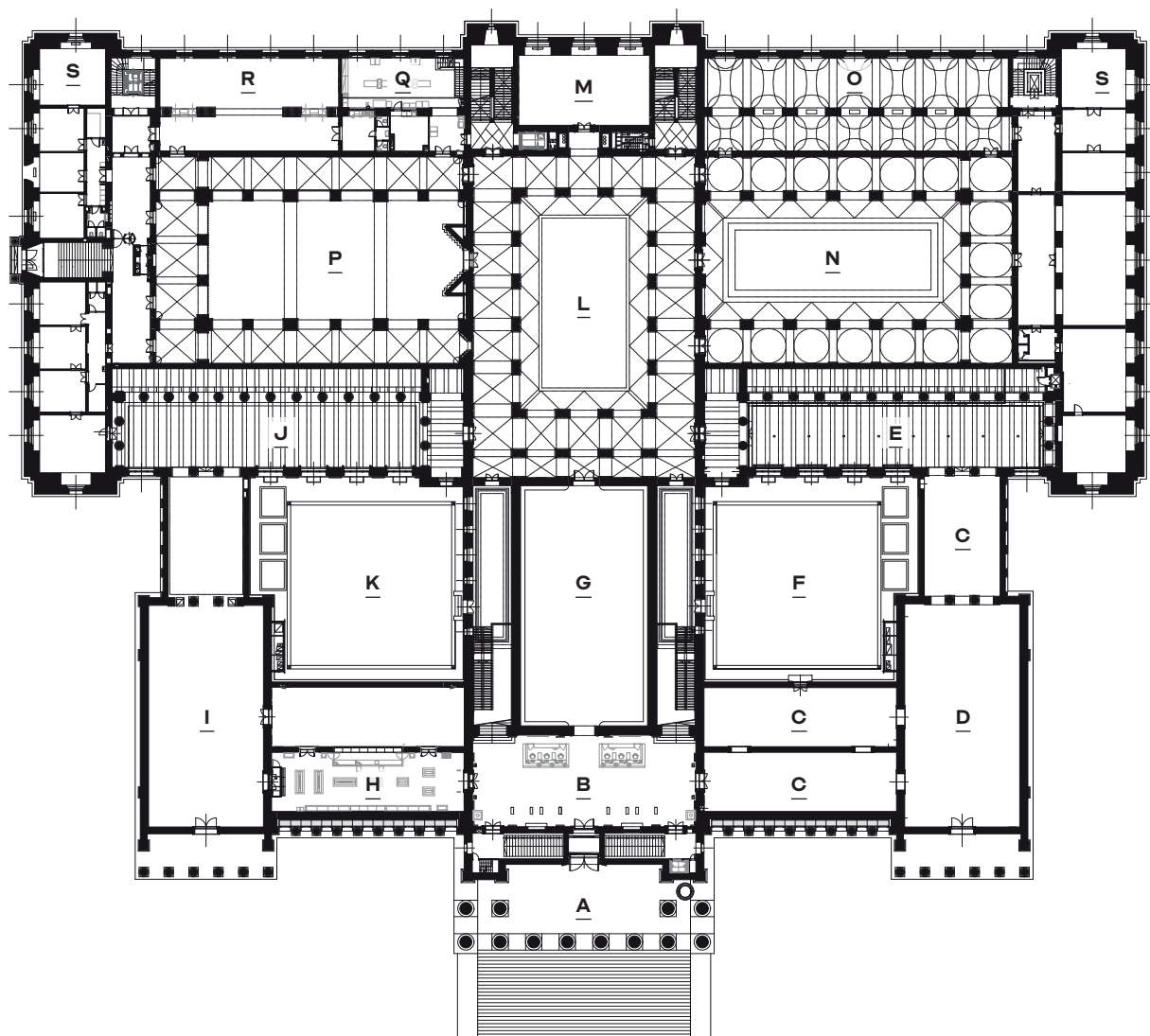
átépítéstől megszabadították az épület belső tereit, így a Michelangelo terem utólagos köztes földemét is elbontották. Rengeteg olyan feladatot is elvégeztek, amely nem látványos, azonban a múzeum működéséhez nélkülözhetetlen. Így került sor az épületgépészeti berendezések és hálózatok telepítésére, az elektromos hálózat, a biztonságtechnika, az informatika korszerűsítésére, valamint a vízszigetelés megoldására. A tető hatékony hő elleni védelmet, és fényszállító funkcióval is rendelkező árnyékolórendszert kapott.

— Mégis kétségtelen, hogy a hetven éve nem látott Román Csarnok állt a közönség figyelmének középpontjában: hogy az érdeklődők kíváncsiságát enyhítsék, 2018. március 15-étől →

10

13

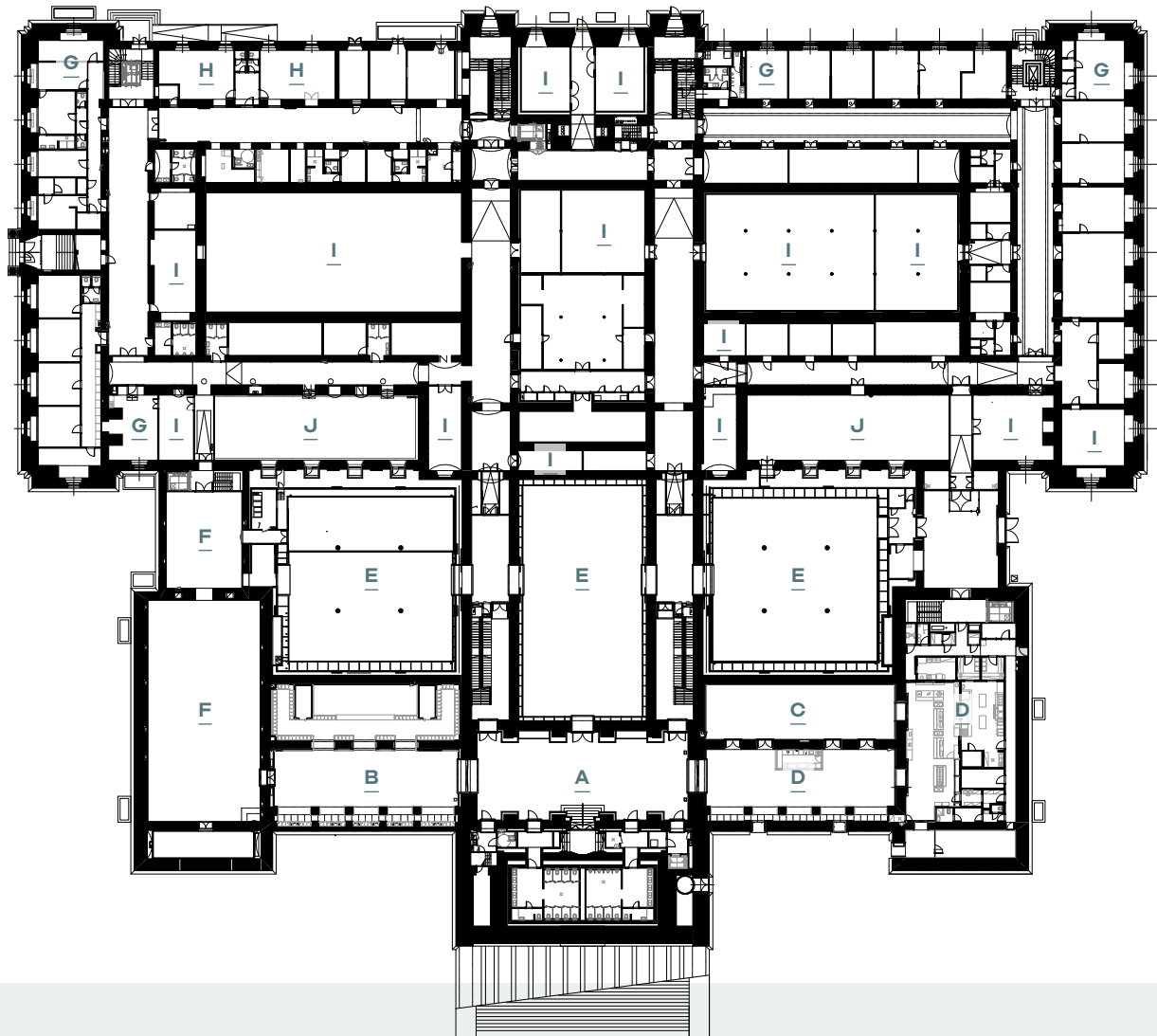
A	Portikusz, főbejárat	H	Shop	O	Grafika kiállítás
B	Előcsarnok	I	Pergamon csarnok	P	Román csarnok
C	Időszaki kiállítások	J	Ión csarnok	Q	Catering
D	Antik csarnok	K	Ión udvar	R	Gyerekfoglalkoztató
E	Dór csarnok	L	Reneszánsz csarnok	S	Irodák, munkaszobák
F	Dór udvar	M	Michelangelo terem		
G	Márvány csarnok	N	Barokk csarnok		

—A Szépművészeti Múzeum történeti architektúra által ihletett tereiben sok kiállítást tervezett stúdióink. A gazdagon díszített terek igen messze állnak a modern muzeológia sokszor „white cube”-nak nevezett világától. A múzeum kiállítótereinek immár többszöri felújítása során lényegében a Schickedanz által megtervezett világ rekonstrukciója volt a tervezők célja, ám ez igen gyakran nehéz helyzetet teremt a kiállítások tervezőinek. A nehézséget – de egyben a lehetőséget is – a nagy belmagasság, az ornamentika és a „szabad tér és felület” szinte teljes hiánya okozza. Vannak esetek, mint a Caravaggio-kiállítás volt, amikor a téma és a tér összeér.

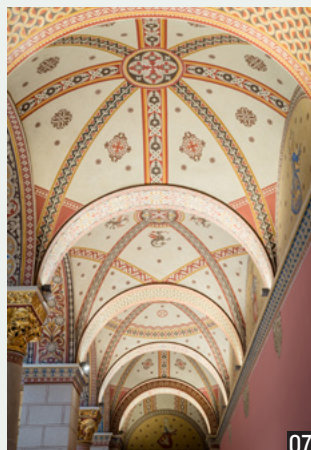
A Cézanne-kiállításnál a múzeum megnyitásának és a festő halálának egyazon éve adta a különlegességet, emiatt az installáció meg sem próbált beilleszkedni a történeti térbe. Az inkább a szóval „kimaszkolása” vált szükségessé, mert az antik ornamentikában értelmezhetetlen lett volna a dél-amerikai kultúra bemutatása. Végül Pulszky Ferencet idézném, aki egy 1833-as naplóbejegyzésben a müncheni antik kiállításról ezt írta: „...mindezeket oly fényes termekben felállítva, minőket ily kincsek megérdemelnek, a keret megfelel a tárgyak szépségének”.

A	Előcsarnok	F	Egyiptomi kiállítás
B	Ruhatár	G	Irodák, munkaszobák
C	Étterem	H	Gyerekfoglalkoztató
D	Kávézó	I	Raktárak
E	Antik kiállítás	J	Gépészet

06

- 05 Földszinti alaprajz
 06 Mélyföldszinti alaprajz az újonnan létrehozott terekkel
 07 A Román csarnok oldalhajója
 08 A Román csarnok oszlopai

07

08

a hónap végéig ingyenesen be lehetett tekinteni a már kész terembe, és többek között az Icomos Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület konferenciájának résztvevői is bejárhatták a Román Csarnokot 2018 júniusában.^[5] A teljes épület végül 2018. október 31-én nyílt meg újra a nagyközönség előtt.

— A csarnokba belépve tehát szinte ugyanaz a látvány tárul elénk, mint a több mint száz évvel ezelőtti megnyitót követően: a főhajó végében, a faszelemeneket formázó tetőzet alatti medallionban a bárányt tartó Krisztus, vele átellenben a kapu felett Szűz Mária, fején a magyar Szent Koronával. A főhajó és a mellékhajók között oszlopok és pillérek váltakozó sora, oszlopfőik a pécsi bazilika oszlopainak ornamentikáját idézik, az oszlopok feletti boltívsor és a boltozatok gazdag virág- és geometrikus motívumokkal vannak kifestve. A falakon Árpád-házi szentek, a mellékhajók boltozati homlokíveiben heraldikai elemek láthatóak, a főhajó boltívein állatövi figurák sorakoznak.^[6] A munka volumenét érzékelteti, hogy az egy éven át tartó restaurátori munkában mintegy hetven restaurátor vett részt, összesen körülbelül 2 500 m² falfelületet restauráltak, és körülbelül 5,5 kg aranyat használtak fel.^[7]

Hogy a középkori, bélétes kapuzat gipszmásolatát, amelyet az épület 1906-os átadása után egy évvel építettek be, miért hagyták benne a restaurált falban, és miért állították helyre a kapu két oldalán a felújítás során feltárt vakárkádokat,^[8] nem tudni – ezzel egy sosem volt állapot jött létre, vagyis az a pillanat, amikor a gipsz kapumásolatot már beépítették, de az árkákat még nem falazták el.^[9]

— Lábunk alatt teljesen új beépítést, egy komplett új raktározási területet rejt az újjáépített padozat. A Szépművészeti Múzeum eredetileg állandó kiállítások befogadására készült, az épület erre alkalmas mind a belső terek, mind a tartószerkezet tekintetében. Ezt a struktúrát kellett bővíteni a létesítéskor még nem ismert funkciók és technikák sorával, időszaki kiállítási termek létrehozásával. A kivitelezés során a kőbeton alapot is meg kellett erősíteni, injektálással telíteni.^[7]

- 09 Antik kiállítás
- 10 Vápakialakítás részletrajza
- 11 Egyiptomi kiállítás
- 12 Látványterven a tetőtér beépítése
- 13 A Márvány csarnok tetőbevilágítója

— A múzeum korszerűsítése ezzel a felújítással nem fejeződött be, számos munka vár még megvalósításra: a Reneszánsz csarnok felújítása, tetőtéri bővítés, az állatkert felőli rész térszín alatti bővítése, megújuló alapú energiabázis létrehozása, gépkocsitárolók kialakítása. Szükség lenne még további légtechnikai, tűz- és vagyonvédelmi feladatok elvégzésére. Mindenesetre a Román Csarnok végre visszakerült a múzeumlátogató közönség birtokába, ha már nem is mint a gipszmásolatokat bemutató kiállítótér. Utóbbiakat a komáromi Csillagerőd és az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ fogadja be. ■

* A bővítési terveket Balázs Mihály, Bán Ferenc, Ferencz István, Janáky István, Karácsony Tamás, Mányi István, valamint Vasáros Zsolt készítették.^[10]

- A | 1 mm hófogó cső
- B | 0,7 mm RheinZink-Klick-System lécbetétes fedés
- C | 1 mm RheinZink-Klick-System léceletakaró elem
- D | 1 mm RheinZink perforált lemez (aero 68), ktsz.: 160 mm
- E | 240 g/m² filcalátét
- F | Szürke színű, 1,5 mm vtg. PVC-szigetelés
- G | Fóliabádóg, ktsz.: 100 mm
- H | 24 mm vastag, II. osztályú, impregnált, láng-, rovar- és gombamentesített teljes felületű deszkázat
- I | Fűtőszál
- J | Fa alátétpalló
- K | Fóliabádóg, ktsz.: 60 mm

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Bierbauer, István: „A Szépművészeti Múzeum”, *Építő Ipar*, Vol 37, No 1 (1913) pp 1–3.
- [2] V Nagy, Viktória: „Csipkerózsika ébredése”, *Heti Válasz*, Vol 18, No 11 (2018-03-14), pp 43–45.
- [3] „Interjú Mányi Istvánnal”, Szikszai Zoltán – Ress Marianna (eds): Szépművészeti Múzeum 2018 *A Román Csarnok és kapcsolódó tereinek rekonstrukciója*, Magyar Építő Zrt, Budapest 2018, pp 4–5.

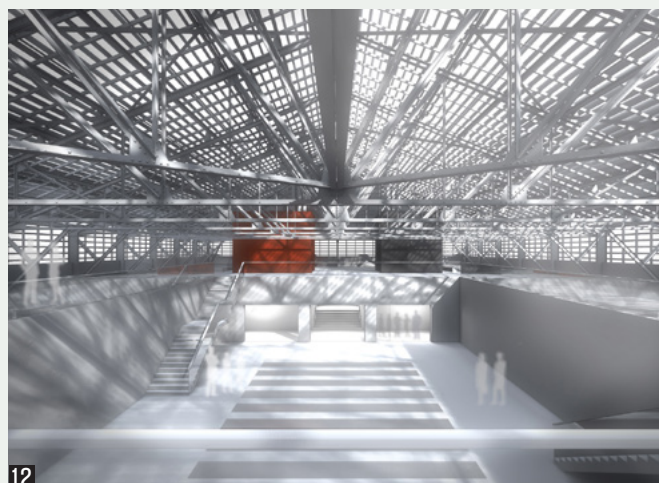
- [4] Rozsnyai, József: „Ars longa vita brevis”, Pázmányos Építészettörténetek Klubja [blog], 2015-02-28, hozzáférhető: <<http://epklub.blogspot.com/2015/02/ars-longa-vita-brevis.html>> [utolsó belépés: 2020-01-24].
- [5] Ware-Nagy, Orsolya: „Érték, változás, közösség: Európa az örökségvédelem tükrében”, *Metszet*, Vol 9, No 4 (2018), pp 62–65.
- [6] Katona, Júlia: „Képek, előképek, koncepció – A Szépművészeti Múzeum Román Csarnokának falfestése és épületszobrászati kialakítása”, Szőcs Miriam (ed): *Újranyitás hetven év után* –

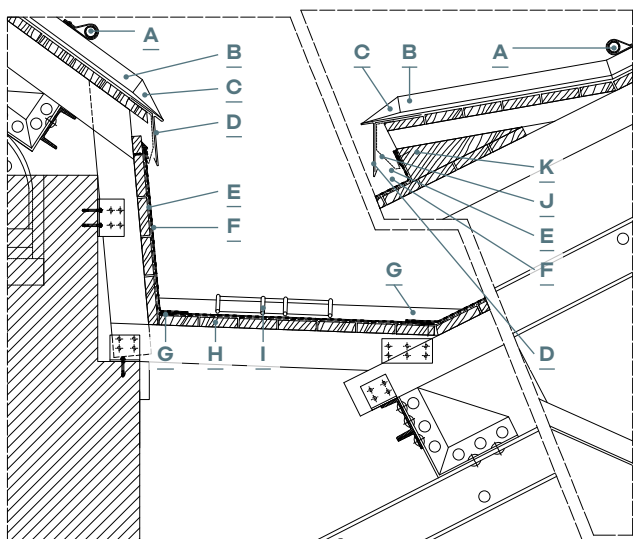
09

11

12

10

13

A Szépművészeti Múzeum Román Csarnokának története, Szépművészeti Múzeum, Budapest 2018, pp 63–101.

- [7] „Bevezetés”, Szikszai Zoltán – Ress Marianna (eds): Szépművészeti Múzeum 2018 A Román Csarnok és kapcsolódó tereinek rekonstrukciója, Magyar Építő Zrt, Budapest 2018, p 3.
- [8] Zsuppán, András: „Lenyűgöző a felújított Román Csarnok – egyetlen szépséghibával”, Válasz [online], 2018-03-20 CET 17:49, hozzáférhető: <<http://valasz.hu/kultura/lenyugozo-a-felujitott-roman-csarnok-egyetlen-szepseghibaval-127826>> [utolsó belépés: 2020-01-24].

- [9] Szőcs, Miriam: „A freibergi Aranykapu másolata a Román Csarnokban”, Szőcs Miriam (ed): Újranyitás hetven év után – A Szépművészeti Múzeum Román Csarnokának története, Szépművészeti Múzeum, Budapest 2018, pp 128–151.

- [10] „Tervjavaslatok versenye a Szépművészeti Múzeumra – bemutatjuk a terveket”, Építészfórum, 2008-04-07, hozzáférhető: <<http://epiteszforum.hu/tervjavaslatok-versenye-a-szepmuveszeti-muzeumra-bemutatjuk-a-terveket>> [utolsó belépés: 2020-01-24].

ABSTRACTS

WARE-NAGY, Orsolya: Time Travel on 14,000 Square Metres – Renovation of Museum of Fine Arts and the Roman Hall

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 12–19, DOI: 10.33268/Met.2020.1.1

Museum of Fine Arts, Budapest, Hungary | Architect: **István Mányi**

Following years of extensive renovation work to the Museum of Fine Art, the Roman Hall has also been restored to its former

splendour. The latter suffered war damage and later insensitive modernization rendering it unusable since the end of WWII. As part

of the Liget Budapest Project an important part of Budapest's cultural heritage is now available for public viewing.

HERCZEG, László – PARAMESWARAN, Lekshmy: “1+1=3” When Architecture Meets Service Design

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 20–23, DOI: 10.33268/Met.2020.1.2

Architect: **The Care Lab**

Based in Barcelona, this international network of designers-turned-activists seek to transform our world on a local and global level by examining how design can impact empathy skills, optimistic mindsets and

solution-orientated approaches to improve the built environment. What tools, techniques and practices are required to improve care in society? How to define shared processes and capabilities? The office's approach is

based upon values established by its founding members Lekshmy Parameswaran and László Herczeg.

JENSEN, Thomas Bo: A New, Contemporary Layer To Ribe's Culture and History

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 24–29, DOI: 10.33268/Met.2020.1.3

Kannikegarden Parish Centre, Ribe, Denmark | Architects: **Lundgaard and Tranberg Arkitekter**

Modern buildings in RIBE are a rare occurrence, therefore the risk of succumbing to pastiche must be avoided. How does a new building retain the quality of materials, form, surfaces and space required in a historic city?

Traditional methods have been applied in terms of materials used, coarse timber planks, handmade bricks and sloppy shuttered concrete: all point possibly to a time in the history, yet are manifested in a contemporary

building form. The priority being material honesty that helps regenerate the area around the cathedral.

SCARANARO, Nicola: In the Ancient Heart of the City

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 30–35, DOI: 10.33268/Met.2020.1.4

Bloomberg Headquarters, London, England | Architects: **Foster and Partners**

As an outstanding example of BREEAM standards this office development, comprising of two buildings on a 3.2 hectare site, strives to revitalize the heart of the city. Aside from

moving the building cores to the perimeters the inclusion of artworks including Cristina Iglesias' “Forgotten Streams” assists in the definition of public spaces. The latter idea exaggerated

by the central Vortex, use of curved timber shells and glazed lifts. The overall intention is to animate space and increase the chance of meetings and informal discussion.

ORTIZ, Antonio: Openings

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 36–41, DOI: 10.33268/Met.2020.1.5

Rijksmuseum, Amsterdam, Holland, Atlético Madrid Stadium, Madrid, Spain | Architects: **Cruz y Ortiz Arquitectos**

Amsterdam's Rijksmuseum, dating back to the late nineteenth century, served two functions: that of a national museum and a gateway to the south of the city. Over time the need for development has resulted in two entrances, two main staircases and the only joined floor being the first floor. The need for further exhibition space led to developing

labyrinthlike connections, reducing natural light and generally misleading visitors. The intention of this new spatial development is to provide clarity of access, visual links and re-establish the museum's sense of grandeur. By expanding the old Athletics Stadium of the Community of Madrid it was possible to achieve a 70,000 spectator football

stadium to host European level competitions. This extension retains the original character of its predecessor whilst developing a new image for the club. The use of concrete and a unifying roof structure contribute to a new homogeneity that further reinforces this new image.

KEMES, Balázs: Construction Camp in Monor

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 42–47, DOI: 10.33268/Met.2020.1.6

Renovation of a Bakery, Monor, Hungary | Architects: **Balázs Kemes**

Tabán, a part of the rural town of Monor suffers from serious poverty and unemployment issues offering the project architect an opportunity to expand on his role as an educator at the Budapest Technical University in developing ideas

along the “Think Global, Build Social” path. Here a small bakery had the fortune to be a growing success story, with very little space to operate from, doubling its staff from 3 to 6. Relocation was not an option; therefore rethinking the available building became

a core to this project. Previously working from 12 sqm the bakers now have a 22 sqm workplace as a result of innovative thinking and the proactive input of the construction camp team.

KAPOVITS, Géza: Nesting Between/in Front/Behind/Above Existing Castle Walls

Citation: Metszet, Vol 11, No 1 (2020), pp 48–53, DOI: 10.33268/Met.2020.1.7

Buda Castle Lifts, Budapest, Hungary | Architects: **Taát Múterem**

As part of a program initiated in 2014 to make Buda Castle barrier free, three lift towers were constructed in 2015. A small scale yet rewarding project regarding the World

Heritage castle ramparts demands a unique architectural approach. From inception this project needed to respond to difficult site conditions, archaeological excavations and

the element of unforeseen circumstances due to the nature of the project: all in response to architectural and structural concepts to achieve the optimum result. ■